

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **14 Temmuz 2025**

Sayı: **12679**

31529

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Kültür ve Turizm Bakanı Sayın **Mehmet Nuri Ersoy** tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Av. Dr. Sezgin TANRIKULU
Diyarbakır Milletvekili

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) tarafından 2015 yılında Dünya Miras Listesi'ne alınan "Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzaj Alanı", hem kentimizin hem de insanlığın ortak tarihsel ve kültürel mirası niteliğindedir.

Ancak aynı yıl Diyarbakır'da yaşanan çatışmalı sürecin etkisiyle, özellikle Suriçi bölgesindeki çok sayıda tarihi yapı ağır tahribata uğramış, kent dokusu bozulmuş ve bu alanların korunması büyük bir risk altına girmiştir. UNESCO kriterlerine göre dünya mirası olarak tescillenen alanların korunması devletlerin sorumluluğundadır. Bu bağlamda, 2015 yılından bugüne kadar geçen sürede, ilgili alanın korunması, restorasyonu ve kamuoyunun bilgilendirilmesi konusunda yeterli adımların atılıp atılmadığı kamuoyunda önemli bir tartışma konusudur.

Bu çerçevede;

1. 2015 yılında UNESCO Dünya Miras Listesi'ne giren "Diyarbakır Kalesi ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzaj Alanı"nın korunmasına yönelik bugüne kadar hangi somut adımlar atılmıştır?
2. UNESCO tarafından belirlenen koruma yükümlülükleri doğrultusunda Türkiye Cumhuriyeti olarak ne tür raporlar hazırlanmış, bu raporlar hangi tarihlerde UNESCO'ya sunulmuştur?
3. 2015 sonrası çatışmalı süreçte Suriçi'nde zarar gören tescilli yapıların sayısı kaçtır? Bu yapıların restorasyonu için hangi projeler uygulanmıştır?
4. Hevsel Bahçeleri'nin ekolojik yapısını tehdit eden yapılaşma, çevresel kirlilik ve su kaynaklarına yönelik tehditler hakkında bakanlığınızca yapılan bir risk değerlendirmesi var mıdır?
5. Diyarbakır Kalesi ve Surları'nın restorasyon süreçleri hangi firmalar tarafından yürütülmektedir? Bu firmalar hangi yöntem ve kıstaslarla seçilmiştir?

6. UNESCO tarafından alanın korunması konusunda herhangi bir uyarı ya da değerlendirme yapılmış mıdır? Yapıldıysa, içeriği ve tarihleri nelerdir?

7. Bakanlığınızın 2025 yılı itibarıyla Diyarbakır'daki bu miras alanlarının korunması, tanıtımı ve yerel halkın katılımını esas alan yeni bir çalışması veya stratejik planı var mıdır?